



ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ  
ΥΓΙΕΙΝΗΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ  
ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

# e-δησεόγραμμα

ΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ  
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)

## Περιεχόμενα

Τα Νέα του ΕΛΙΝΥΑΕ	4
Νομοθετικά Νέα	9
Εργασιακά & Περιβαλλοντικά Νέα	11
Ευρωπαϊκά Νέα	17
Διεθνή Νέα	21
Χρήσιμες Διασυνδέσεις	22
Προτεινόμενες Εκδόσεις	23
Συνέδρια	24
Βιβλιογραφία	28
Ιστορικό e-ηλεκτρονικό αρχείο	31
Ομάδα εργασίας	32

### Εκδήλωση για την Υγεία και Ασφάλεια στη Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Από πλούσια θεματική και ζωνφό ενδιαφέρον χαρακτηρίστηκε η ενημερωτική εκδήλωση με θέμα Υγεία και Ασφάλεια στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση που πραγματοποιήθηκε στις 4 Απριλίου 2013 στις εγκαταστάσεις του ΕΛΙΝΥΑΕ.

Όπως χαρακτηριστικά είπε και έγραψε στην εφημερίδα *Εργασία* (103,3.4.2013), ο Πρόεδρος του ΕΛΙΝΥΑΕ κ. Θ. Κωνσταντινίδης **το αντικείμενο της υγείας και ασφάλειας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι πολυσχιδές**. Υπάρχουν θέματα ΥΑΕ των εργαζομένων, των εκπαιδευτικών (εκθέσεις σε παράγοντες επικινδυνότητας που απορρέουν από την ίδια τη φύση της εργασίας, όπως το *εργασιακό άγχος*, η νοσηρότητα των ονομαζόμενων παιδικών ιώσεων, όπως η ιλαρά κ.α. που μπορεί να προβάλλει αναπάντεχα επικίνδυνα και σε ενήλικες, περιβαλλοντικοί παράγοντες, όπως αμίαντος στα σχολικά κτίρια κ.λπ.. Δεύτερον τα ίδια ισχύουν και για τους εκπαιδευόμενους αφού ζουν και απασχολούνται στο ίδιο περιβάλλον. Τρίτη διάσταση είναι αυτή που διασφαλίζει την ασφάλεια της υγείας των εκπαιδευομένων σε σχέση με πιθανή νοσηρότητα των εκπαιδευτών όπως η φυματίωση και άλλες ασθένειες.

Η τριπλή αυτή θεώρηση των ζητημάτων υγείας και ασφάλειας στο χώρο της εκπαίδευσης ισχύει σε μεγάλο βαθμό για κάθε εργασιακό χώρο.

Το πρωταρχικό καθήκον των ενασχολούμενων με τα θέματα υγείας και ασφάλειας στο συγκεκριμένο πεδίο είναι η ενημέρωση, ως μέρος της αγωγής και προαγωγής της εργασιακής υγείας εντός της Κοινότητας και διαμέσου των φορέων της Κοινότητας κατά Π.Ο.Υ».

Εκπαιδευτικοί, γιατροί, ψυχολόγοι, μηχανικοί ανέδειξαν στην εκδήλωση τα σημαντικότερα προβλήματα που αναπτύσσονται ή υπάρχουν αυτή τη στιγμή στο χώρο της εκπαίδευσης και κυρίως προβλήματα που εμφανίζονται εντονότερα στην εποχή της οικονομικής κρίσης. Θέματα που αφορούν συντήρηση και επισκευή σχολικών κτιρίων, ο εκφοβισμός, το άγχος και τα ψυχολογικά προβλήματα εκπαιδευτικών και μαθητών, ζητήματα ενημέρωσης και κατάρτισης σε θέματα υγείας και ασφάλειας. Επίσης τονίστηκε το ζήτημα της απόλυτης ευθύνης των διευθυντών τυχόν ατυχημάτων, τραυματισμών και της συνολικής εύρυθμης κατάστασης μιας σχολικής μονάδας.

Αξίζει να αναφερθούν οι προτάσεις για τα θέματα αυτά, που έχουν αποτυπωθεί στις διαδικασίες των Γ.Σ. της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας Ελλάδας :

Ορισμός υπευθύνου από το τεχνικό επιμελητήριο για τον έλεγχο των σχολικών κτηρίων.

Αύξηση της οικονομικής ενίσχυσης των Δήμων για διάθεση πιστώσεων σε συντηρήσεις και επισκευές στα σχολεία.

1. Εισαγωγή προγραμμάτων στο πλαίσιο Αγωγής Υγείας (θεσμικά και όχι αποσπασματικά από το ΕΣΠΑ).
2. Θεσμική επιτροπή π.χ. συμβούλιο σχολικής κοινότητας μαζί με τον Υπεύθυνο ασφάλειας για την υποβολή προτάσεων και την πραγματοποίηση επισκευών κάθε χρόνο.
3. Να δημιουργηθεί παρατηρητήριο καταγραφής των ατυχημάτων ανάλογο με αυτό της σχολικής βίας.
4. Να γίνει διαχωρισμός των ατυχημάτων σε αυτά που μπορούν να προληφθούν και σε αυτά που οφείλονται σε άλλους παράγοντες
5. Να προσληφθούν επιστάτες σε όλα τα σχολεία που να είναι υπεύθυνοι και για μικροεπισκευές.

Η εκδήλωση αυτή αποτελεί ακόμα έναν κρίκο στην προσπάθεια του ΕΛΙΝΥΑΕ να ενημερώσει, να ευαισθητοποιήσει και να δημιουργήσει κουλτούρα πρόληψης για τα κορυφαία θέματα ΥΑΕ και στο χώρο της εκπαίδευσης.

Ευχαριστούμε όλους όσους συμμετείχαν και συνετέλεσαν στην υλοποίηση αυτής της εκδήλωσης.

*Το πρόγραμμα της εκδήλωσης θα το βρείτε στην παρακάτω διεύθυνση:*

[http://www.elinyae.gr/el/lib\\_file\\_upload/PROGyaePaideiaFIN.1364899679812.pdf](http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/PROGyaePaideiaFIN.1364899679812.pdf)

***Τα πρακτικά της ενδιαφέρουσας αυτής εκδήλωσης θα εκδοθούν σύντομα ηλεκτρονικά, στον ιστότοπο του ΕΛΙΝΥΑΕ***





X. Τουφεκούλα



E. Μαυροκεφαλίδου



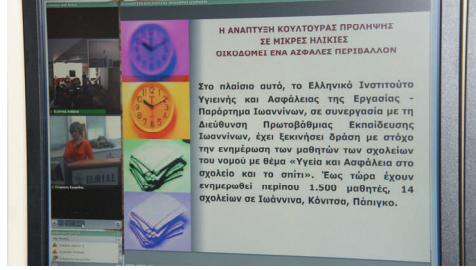
A. Χριστοδούλου



Γ. Ρούπας



Σ. Δρίβας



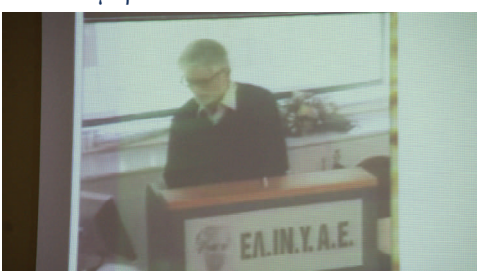
T. Ζορμπά



K. Λαμπροπούλου



A. Μπονάκης



Γ. Δημολιάτης



Θ. Κουκουλάκη



E. Γεωργιάδου



Γ. Κοκκοράκης



E. Παπαγεωργίου

## ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

### ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Το κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. στην Αθήνα:

#### Υλοποιήσει:

- **Εννέα (9) σεμινάρια για εργοδότες Γ' κατηγορίας επικινδυνότητας**, 10 ωρών έκαστο. Η κατάρτιση αφορά 225 άτομα.
- **Ένα (1) σεμινάριο για εργοδότες & εργαζόμενους επιχειρήσεων Β' κατηγορίας επικινδυνότητας**, διάρκειας 35, από την 22<sup>η</sup> Απριλίου 2013 έως την 28<sup>η</sup> Απριλίου 2013.
- **Ένα (1) ενδοεπιχειρησιακό σεμινάριο** στο Δήμο Αγ.Παρασκευής με θέμα «Υγεία και Ασφάλεια στο χώρο Εργασίας», τρίωρης διάρκειας, την 11<sup>η</sup> Απριλίου 2013.
- **Τέσσερα (4) ενδοεπιχειρησιακά σεμινάρια** στην ELVAR COLOR με θέμα «Ασφαλής χειρισμός χημικών ουσιών», τρίωρης διάρκειας έκαστο, την 8<sup>η</sup>, 16<sup>η</sup> Απριλίου 2013 και την 21<sup>η</sup> και 28<sup>η</sup> Μαΐου 2013. Η κατάρτιση αφορά 80 άτομα.
- **Δύο (2) ενδοεπιχειρησιακά σεμινάρια** στην εταιρεία «VIANATT» με θέμα «Υγιεινή και Ασφάλεια στο χώρο εργασίας», εξάωρης διάρκειας έκαστο, την 25<sup>η</sup> και 26<sup>η</sup> Απριλίου 2013. Η κατάρτιση αφορά 8 άτομα.

#### Υλοποιεί:

- **σεμινάρια για Τ.Α. Τεχνικών Έργων, επιχειρήσεων Α' κατηγορίας επικινδυνότητας**, με θέμα «Υγιεινή & Ασφάλεια – Πρόληψη Ατυχημάτων», διάρκειας 100 ωρών, τα οποία απευθύνονται σε απόφοιτους ΑΕΙ- ΤΕΙ,
- **σεμινάρια για εργοδότες & εργαζόμενους επιχειρήσεων Β' και Γ' κατηγορίας επικινδυνότητας**, διάρκειας 35 και 10 ωρών, αντίστοιχα
- «επιμορφωτικά σεμινάρια σε θέματα επαγγελματικής υγείας», διάρκειας 20 ή 30 ωρών, τα οποία απευθύνονται σε **ιατρούς όλων των ειδικοτήτων**
- σεμινάρια με θέμα «Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας», διάρκειας 20 ωρών, τα οποία απευθύνονται σε **μέλη Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας**

Κατόπιν εκδήλωσης ενδιαφέροντος υλοποιούνται **ενδοεπιχειρησιακά σεμινάρια** (τα οποία απευθύνονται σε επιχειρήσεις).

*Αιτήσεις συμμετοχής* γίνονται δεκτές καθημερινά είτε στα γραφεία του ΚΕΚ (Λιοσίων 143 και Θειραίου 6, Πλατεία Αττικής), είτε ηλεκτρονικά μέσω της ιστοσελίδας <http://www.elinyae.gr>

**Πληροφορίες:** τηλ.: 210 8200111, 210 8200139, φαξ: 210 8200103

**Τέλος**, το ΚΕΚ του ΕΛΙΝΥΑΕ στην Αθήνα, υλοποιεί, κατόπιν αιτήσεως, **εξειδικευμένα σεμινάρια μικρής διάρκειας**, με θέματα:



- «**Χρήση Ανυψωτικών Μηχανημάτων-Περονοφόρα**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: νομοθεσία, έλεγχοι ανυψωτικών μηχανημάτων, περονοφόρα, χειρισμός και ασφάλεια περονοφόρων κ.λπ.)
- «**Πρώτες Βοήθειες**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: βασική υποστήριξη ζωής, αυτόματη εξωτερική απινίδωση, κατάγματα, τραυματισμοί κεφαλής κ.λπ.)
- «**Εργονομία**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: χειρωνακτική διακίνηση φορτίων, μέθοδοι εκτίμησης κινδύνων, εργονομικοί παράγοντες κ.λπ.)
- «**Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου**»,
- «**Πυροπροστασία-Πυρασφάλεια**»,
- «**ΣΑΥ - ΦΑΥ**».

Περισσότερες πληροφορίες μέσω της ιστοσελίδας <http://www.elinyae.gr>

ή τηλεφωνικά 210 8200111, 210 8200139, φαξ: 210 8200103

---

#### **ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Στο ΚΕΚ Παράρτημα Θεσσαλονίκης κατά τη διάρκεια των μηνών Μαρτίου – Απριλίου 2013 υλοποιήθηκαν 2 σεμινάρια Β΄ και Γ΄ κατηγορίας και ένα σεμινάριο Α΄ κατηγορίας.

Κατά τη διάρκεια του μηνός Μαΐου υλοποιήθηκε ένα σεμινάριο Γ΄ κατηγορίας στις εγκαταστάσεις του ΚΕΚ στο Παράρτημα Θεσσαλονίκης και 2 σεμινάρια Γ΄ κατηγορίας στο νομό Χαλκιδικής.

Το ΚΕΚ, προγραμματίζει την υλοποίηση για το επόμενο διάστημα:

- Σεμινάριο για εργοδότες επιχειρήσεων Β΄ κατηγορίας διάρκειας 35 ωρών.
- Σεμινάριο για εργοδότες επιχειρήσεων Γ΄ κατηγορίας διάρκειας 10 ωρών .
- Σεμινάρια Τεχνικών Ασφάλειας 100 ωρών στη Βιομηχανία.

*Πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του ινστιτούτου και στα παρακάτω τηλέφωνα.*

Αιτήσεις συμμετοχής ανοιχτές μη δεσμευτικές γίνονται καθημερινά δεκτές από τις 9.00-16.00 στα γραφεία του ΚΕΚ ΕΛΙΝΥΑΕ Θεσσαλονίκης (26<sup>ης</sup> Οκτωβρίου 90, Περιοχή Σφαγεία, Porto Center, Γ1 κτίριο, 1<sup>ος</sup> όροφος) ή μέσω της ιστοσελίδας του ΕΛΙΝΥΑΕ <http://www.elinyae.gr>

*Πληροφορίες: κα Τσαμπάζη Σοφία, κα Αργυρίου Κέλλυ*

*Τηλ. 2310 50 10 50, φαξ. 2310 50 10 55*

## **ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ**

Το Παράρτημα Ιωαννίνων υλοποίησε τα παρακάτω σεμινάρια :

Στις 11 και 13 Μαρτίου σεμινάριο για εργοδότες επιχειρήσεων Γ' Κατηγορίας επικινδυνότητας το οποίο παρακολούθησαν 23 άτομα.

Στις 01 και 03 Απριλίου σεμινάριο για εργοδότες επιχειρήσεων Γ' Κατηγορίας επικινδυνότητας το οποίο παρακολούθησαν 18 άτομα.

Στις 2,4,5,8,10,11,12 Απριλίου σεμινάριο για εργοδότες και εργαζόμενους επιχειρήσεων Β' Κατηγορίας επικινδυνότητας το οποίο παρακολούθησαν 25 άτομα.

Στις 15 και 17 Απριλίου σεμινάριο για εργοδότες επιχειρήσεων Γ' Κατηγορίας επικινδυνότητας το οποίο παρακολούθησαν 18 άτομα.

Στις 18/04/2013 ενδοεπιχειρησιακό σεμινάριο για τους εργαζόμενους της εταιρείας Nestle ΕΛΛΑΣ στο Μοναστηράκι Αιτωλοακαρνανίας όπου το παρακολούθησαν 8 άτομα.

Στις 22 και 24 Απριλίου σεμινάριο για εργοδότες επιχειρήσεων Γ' Κατηγορίας επικινδυνότητας το οποίο παρακολούθησαν 23 άτομα.

Το Παράρτημα προγραμματίζει για το έτος 2013, στα Ιωάννινα την υλοποίηση σεμιναρίου επιμόρφωσης Τεχνικών Ασφάλειας διάρκειας 100 ωρών. Το σεμινάριο θα υλοποιείται απογευματινές ώρες (16.00 – 21.00) καθημερινά εκτός Σαββάτου και Κυριακής στις εγκαταστάσεις του πιστοποιημένου από το ΕΚΕΠΙΣ ΚΕΚ (Καπλάνη 7, 1ος όροφος).

Συνεχίζεται η συνεργασία με τον Εμπορικό Σύλλογο Ιωαννίνων για την υλοποίηση σεμιναρίων εργοδοτών επιχειρήσεων Γ' κατηγορίας επικινδυνότητας για τα μέλη του συλλόγου.

Επίσης συνεχίζει να δέχεται αιτήσεις για την υλοποίηση σεμιναρίων εργοδοτών επιχειρήσεων Β' και Γ' κατηγορίας επικινδυνότητας (35 και 10 ωρών αντίστοιχα) καθώς και αιτήματα για μετρήσεις βλαπτικών παραγόντων σε εγκαταστάσεις επιχειρήσεων και για ενδοεπιχειρησιακά σεμινάρια, καθημερινά στα γραφεία του ΚΕΚ ΕΛΙΝΥΑΕ Ιωαννίνων (Καπλάνη 7, 1<sup>ος</sup> όροφος, τηλ επικοινωνίας 2651083290, φαξ 2651083294) ή μέσω της ιστοσελίδας του ΕΛΙΝΥΑΕ <http://www.elinyae.gr>

---

## **ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΒΟΛΟΥ**

Στο πλαίσιο των δράσεων που αναπτύσσει το παράρτημα για την διάδοση της πληροφόρησης σε θέματα υγείας και ασφάλειας, υλοποιήθηκαν οι παρακάτω δράσεις.

Την Τετάρτη 13 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε εκδήλωση στο 11<sup>ο</sup> Γυμνάσιο Λάρισας στην οποία παρουσιάστηκε εισήγηση του στελέχους του παραρτήματος Θεσσαλίας κ. Στεργίου Νάρη στην οποία αναπτύχθηκαν θέματα σχετικά με την ασφάλεια και υγεία στο σχολικό περιβάλλον. Την εκδήλωση παρακολούθησαν μαθητές της ..... τάξης του σχολείου.

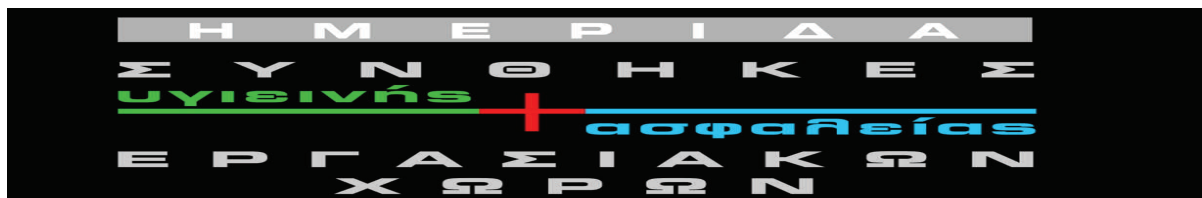
Επίσης την Τετάρτη 3 Απριλίου πραγματοποιήθηκε αντίστοιχη εκδήλωση στο 1<sup>ο</sup> ΣΕΚ Ν. Ιωνίας Μαγνησίας που περιελάμβανε εισήγηση του στελέχους του Παραρτήματος με θέμα την ασφάλεια και υγεία στα σχολικά εργαστήρια και ιδιαίτερα στα εργαστήρια ειδικότητας.

Την Πέμπτη 18 Απριλίου πραγματοποιήθηκε ενημερωτική εκδήλωση στο ΣΕΚ Καρδίτσας με κύριο εισηγητή το στέλεχος του παραρτήματος κ. Στέργιο Νάρη με αντικείμενο την ασφάλεια και υγεία στο σχολικό αλλά και στο επαγγελματικό περιβάλλον.

Την Τρίτη 23 Απριλίου αντίστοιχη εκδήλωση υλοποιήθηκε στο σχολείο δεύτερης ευκαιρίας Βόλου, κάτι ιδιαίτερα σημαντικό λόγω της ταυτόχρονης ιδιότητας μαθητή-εργαζόμενου των συμμετεχόντων.

Στο πλαίσιο την επαφής με φορείς και επιχειρήσεις την περιοχής Θεσσαλίας, ο υπεύθυνος του παραρτήματος κ. Στέργιος Νάρης συμμετείχε στην συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στον χώρο της ΑΓΕΤ Ηρακλής στο Βόλο στο πλαίσιο της Δημόσιας Διαβούλευσης που υλοποιεί η εταιρεία και στην οποία συμμετέχουν πληθώρα φορέων της τοπικής κοινωνίας.

Το παράρτημα επίσης στο πλαίσιο την καθημερινής λειτουργίας του πραγματοποίησε δειγματοληψίες βλαπτικών παραγόντων σε δεκαεπτά επιχειρήσεις την περιοχής Θεσσαλίας ενώ εξυπηρέτησε σημαντικό αριθμό εργαζομένων και εργοδοτών σε επίπεδο πληροφόρησης. Επίσης συμμετείχε ενεργά στην υλοποίηση προγραμμάτων του Ινστιτούτου.



### ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ



Την Τετάρτη 03 Απριλίου 2013 πραγματοποιήθηκε ημερίδα με θέμα «συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας εργασιακών χώρων» με οργανωτή το 1<sup>ο</sup> ΣΕΚ ΠΕΙΡΑΙΑ της ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΕΙΡΑΙΑ, με συνδιοργανωτή το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. (ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ), υπό την αιγίδα του ΔΗΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ.

#### ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΗΤΑΝ ΟΙ:

- Ευαισθητοποίηση καθηγητών (για να λειτουργήσουν ως πολλαπλασιαστές)
- Ευαισθητοποίηση μαθητών
- Ανατροφοδότηση εμπειρικών δεδομένων της αγοράς εργασίας στην σχολική κοινότητα για βελτιστοποίηση του χρόνου αποδοχής και της ποιότητας συνειδητότητας αναφορικά στην ασφάλεια εργασίας στους νεοεισερχόμενους στους χώρους εργασίας.
- Μετά το τέλος της διημερίδας κατασκευή μικρής διάρκειας προβολής (πεντάλεπτης) για προβολή της σε χώρους εργασίας της αμεσότητας της/των σχολικών μονάδων
- Δημιουργία κινουμένων σχεδίων (ή άδεια χρήσης υπαρχόντων) για προβολή τους στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

- Εκδήλωση ενδιαφέροντος για ανάπτυξη στρατηγικών συνεργασιών, σχετικών με το θέμα της ημερίδας, σε επίπεδο εκπαίδευσης.

### ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

- 3<sup>ΟΥ</sup> ΕΠΑΛ ΠΕΙΡΑΙΑ, 6<sup>ΟΥ</sup> ΕΠΑΛ ΠΕΙΡΑΙΑ, 7<sup>ΟΥ</sup> ΕΣΠ ΕΠΑΛ ΠΕΙΡΑΙΑ, 1<sup>ΟΥ</sup> ΣΕΚ ΠΕΙΡΑΙΑ, 1<sup>ΟΥ</sup> ΣΕΚ ΒΟΛΟΥ, 2<sup>ΟΥ</sup> ΕΠΑΛ ΒΟΛΟΥ, 2<sup>ΟΥ</sup> ΣΕΚ ΑΘΗΝΩΝ, ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ.
- Επισκέψεις σε χώρους εργασίας Πυροσβεστικού Σταθμού Δραπετσώνας

### ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

- Βραχυχρόνιος έλεγχος αμέσως μετά τη λήξη της διημερίδας με κατάλληλα ερωτηματολόγια (λίγων ερωτήσεων τύπου πολλαπλών επιλογών )
- Μεσοπρόθεσμος έλεγχος με καταγραφή του ενδιαφέροντος των μαθητών κατά την χρονική περίοδο από το τέλος της ημερίδας μέχρι και τουλάχιστον το τέλος της σχολικής χρονιάς.
- Μακροχρόνιος έλεγχος ο οποίος θα ξεπερνά τον χρόνο διεξαγωγής της ημερίδας και θα επιτευχτεί με την κατασκευή ερωτηματολογίου το οποίο θα διαγράφει την ατομική πρόοδο σε επίπεδο **αποδοχής** εφαρμογής των μέτρων και σε επίπεδο **εφαρμογής** των μέτρων.

### ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ



Ο κεντρικός κορμός των εισηγήσεων – ομιλιών πραγματοποιήθηκε από 9 (εννέα) εισηγητές και προηγουμένως, σύγχρονα και ύστερα από τον κεντρικό κορμό των ομιλιών πραγματοποιήθηκαν 16 (δέκα έξι) θεματικά εργαστήρια (με την εναλλαγή 20 (είκοσι) παρουσιαστών – ομιλητών στο σύνολο των εργαστηρίων) παράλληλα σε ξεχωριστά εργαστήρια - χώρους για τους τομείς των ηλεκτρολόγων, μηχανολόγων, ψυκτικών, ηλεκτρονικών, νοσηλευτών – φυσικοθεραπευτών, μηχανικών αυτοκινήτου, πληροφορικής και οικονομίας διοίκησης, γραφικών τεχνών, για τους μαθητές του μονοθέσιου Πρότυπου Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου Αθηνών ξεχωριστό εργαστήριο, και τέλος εργαστήριο καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης και πρώτων βοηθειών για μαθητές και καθηγητές των ΕΠΑΛ. Στα παραπάνω θεματικά εργαστήρια αναπτύχθηκαν ανά ειδικότητα θέματα υγιεινής και ασφάλειας χρήσης εργαλείων και δομών με παρουσιάσεις εικόνες και ήχου αλλά και με επίδειξη χρήσης εργαλείων, μέσων και μεθόδων σε χρονική διάρκεια από 1 ώρα έως και 3 ώρες ανά εργαστήριο.

Τα διάφορα θεματικά εργαστήρια αναπτύχθηκαν σε 10 διαφορετικές αίθουσες-εργαστήρια σε τρία διαφορετικά κτίρια με κάθε αίθουσα συνδεδεμένη μέσω διαδικτύου με την κεντρική αίθουσα ομιλιών σε επίπεδο παρακολούθησης μέσω οθόνης προβολικών μηχανημάτων με απενεργοποιημένη την παρέμβαση για λόγους οικονομίας χρόνου. Τα θεματικά εργαστήρια πραγματοποιήθηκαν το πρωί το απόγευμα και το βράδυ για τους αντίστοιχους μαθητές – καθηγητές των πρωινών, απογευματινών και βραδινών σχολείων. Αναφορικά στους μαθητές του Δημοτικού σχολείου «Μαράσλειου» τους παρουσιάστηκαν στοιχεία προσοχής σχετικά με το σχολείο όπως οι χώροι, τα έπιπλα, υλικά, χημικά καθαρισμού τα οποία ενδεχομένως βρεθούν εκεί





που δεν πρέπει, στοιχεία αγωγής υγείας και κυκλοφοριακής αγωγής. Και επισκέφτηκαν τους Χώρους του Πυροσβεστικού Σταθμού Δραπετσώνας όπου τους παρουσιάστηκαν διαδραστικά τρόποι πυρόσβεσης, υλικά, μέσα και εργαλεία.

Σύνδεση διαδικτυακή υπήρξε επίσης και με το 1<sup>ο</sup> ΣΕΚ Βόλου, όπου παρακολούθησαν την έναρξη και τις κεντρικές ομιλίες της ημερίδας και οι καθηγητές και οι μαθητές και πραγματοποιήθηκε ομιλία – εργαστήριο από στέλεχος του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Επίσης στα πλαίσια της ημερίδας, και στους ίδιους χώρους, πραγματοποιήθηκε παράλληλη ημερίδα από το Κέντρο Δηλητηριάσεων σε συνεργασία με το τμήμα αγωγής Υγείας της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Πειραιά.



Ευχαριστούμε το σύνολο των ανθρώπων και των οργανισμών οι οποίοι βοήθησαν και προσέφεραν εργασία και μέσα για την πραγμάτωσή της, και οι οποίοι αναφέρονται στο πρόγραμμα το οποίο παραθέτουμε και το οποίο ακολουθήθηκε κατά την διάρκεια της διεξαγωγής της ημερίδας η οποία λειτούργησε ως έναρξη μίας ευρύτερης προσπάθειας.

## ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΝΕΑ

[Υ.Α. 5072/6/2013](http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/449b_13.1362390477687.pdf) (ΦΕΚ 449/Β\25.2.2013) Επανακαθορισμός των όρων και προϋποθέσεων ηλεκτρονικής υποβολής εντύπων αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) σύμφωνα με τις υποπαραγράφους ΙΑ, 10, 11, 12, 13 και 14 του άρθρου πρώτου του νόμου 4093/12

[http://www.elinyae.gr/el/lib\\_file\\_upload/449b\\_13.1362390477687.pdf](http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/449b_13.1362390477687.pdf)

[Υ.Α. Φ 531.5-5/2013/2013](http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/357b_13.1361867311984.pdf) (ΦΕΚ 357/Β\19.2.2013) Καθιέρωση τύπου βιβλίου απορριμμάτων υπόχρεων πλοίων

[http://www.elinyae.gr/el/lib\\_file\\_upload/357b\\_13.1361867311984.pdf](http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/357b_13.1361867311984.pdf)

**Υ.Α. 4229/395/2013** (ΦΕΚ 318/Β\15.2.2013) - Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται με την εκτέλεση κατεδαφιστικών έργων και εργασιών αφαίρεσης αμιάντου ή/και υλικών που περιέχουν αμιάντο

[http://www.elinyae.gr/el/lib\\_file\\_upload/318b\\_13.1361351329515.pdf](http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/318b_13.1361351329515.pdf)

**Σχετικό έγγραφο :**

- **Αρ. Πρωτ. οικ. 5885/557/4.3.2013** «Έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης με αριθ. 4229/395/2013 σχετικά με τον προσδιορισμό των νομίμων προϋποθέσεων ίδρυσης και λειτουργίας των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται με την εκτέλεση εργασιών διαχείρισης αμιάντου (ΕΑΚ)»

**Υ.Α. Υ7α/Γ.Π/57394/12/2013** (ΦΕΚ 780/Β'/4.4.2013) Αναγνώριση φορέα για την θεωρητική εκπαίδευση της ειδικότητας ιατρικής της εργασίας

[http://www.elinyae.gr/el/lib\\_file\\_upload/780B\\_13.1365415779468.pdf](http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/780B_13.1365415779468.pdf)

**Υ.Α. 5571/379/ΦΓ9.6.4/2013** (ΦΕΚ 1022/Β'/25.4.2013) Τροποποίηση της υπ αριθμ. Οικ. 411/14/Φ.Γ.9.6.4./10.1.2013 κοινής υπουργικής απόφασης «καθορισμός απαιτήσεων για ανεξαρτησία, αμεροληψία και ικανότητα των μελών των εξεταστικών επιτροπών του άρθρου 5§4 του ν. 3982/2011, του συστήματος εσωτερικού ελέγχου των υπηρεσιών της §1 του άρθρου 5 του ν. 3982/2011 και των εξεταστικών επιτροπών, του τρόπου και των αναγκαίων υποδομών για τη διενέργεια των εξετάσεων, της εξεταστέας ύλης, της διάρκειας, του τρόπου και του περιεχομένου της επιμόρφωσης των μελών των εξεταστικών επιτροπών, του τύπου και του περιεχομένου των εκδιδόμενων αδειών καθώς και του τρόπου παρακολούθησης και υποστήριξης των εξεταστικών επιτροπών από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού για τις επαγγελματικές δραστηριότητες των τεχνικών καύσης υγρών και αερίων καυσίμων, των τεχνικών υδραυλικών εγκαταστάσεων, των τεχνικών μηχανικών εγκαταστάσεων, των οξυγονοκολλητών και των ηλεκτροσυγκολλητών» (21/Β)

[http://www.elinyae.gr/el/lib\\_file\\_upload/1022b\\_13.1368181008578.pdf](http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/1022b_13.1368181008578.pdf)

**Υ.Α. οικ. 3562/398/2013** (ΦΕΚ 765/Β'/3.4.2013) Απαιτήσεις για την ασφαλή εγκατάσταση και λειτουργία, τον περιοδικό έλεγχο και τη συντήρηση των κυλιόμενων κλιμάκων και κυλιόμενων πεζόδρομων

[http://www.elinyae.gr/el/lib\\_file\\_upload/765b\\_13.1365417495234.pdf](http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/765b_13.1365417495234.pdf)

**Π.Α. 52/2013** (ΦΕΚ 95/Α'/24.4.2013) Κύρωση των τροποποιήσεων της Διεθνούς Σύμβασης «περί ασφαλείας της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα, (ΠΑΑΖΕΘ- SOLAS 1974)», όπως αυτές υιοθετήθηκαν την 4η Δεκεμβρίου 2008 με την απόφαση MSC 269(85)/04.12.2008 της Επιτροπής Ναυτικής Ασφάλειας (MSC) του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ)

[http://www.elinyae.gr/el/lib\\_file\\_upload/95a\\_13.1366879285906.pdf](http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/95a_13.1366879285906.pdf)

**Ν. 4144/2013** (ΦΕΚ 88/Α'/18.4.2013) Αντιμετώπιση της παραβατικότητας στην Κοινωνική Ασφάλιση και στην αγορά εργασίας και λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

[http://www.elinyae.gr/el/lib\\_file\\_upload/88a\\_13.1369120421609.pdf](http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/88a_13.1369120421609.pdf)

**Σχετικό έγγραφο :**

- **Εγκ. οικ. 12370/22.4.2013** «Όσον αφορά τις διατάξεις για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία (ΑΥΕ) οι οποίες περιλαμβάνονται στο ν. 4144/2013»

**Αρ. Πρωτ. οικ. 11453/1284/2013** (ΦΕΚ --/16/4.2013) Άσκηση καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας από τον εργο-

δότη στην επιχείρησή του – Διαδικασία αναγγελίας στην αρμόδια υπηρεσία του ΣΕΠΕ

[http://www.elinyae.gr/el/lib\\_file\\_upload/11453\\_13.1366278456187.pdf](http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/11453_13.1366278456187.pdf)

Εγκ. οικ. 24040/2590/2013 (ΦΕΚ --/12/4.2013) Εφαρμογή νομοθεσίας για τη διασυνοριακή μεταφορά μη επικίνδυνων αποβλήτων

[http://www.elinyae.gr/el/lib\\_file\\_upload/24040-13.1366704138031.pdf](http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/24040-13.1366704138031.pdf)

**Αρ. Πρωτ. 7923/Α24.790/2013** (ΦΕΚ --/19/3.2013) Υποβολή έκθεσης δραστηριοτήτων παρόχων υπηρεσιών τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας (ΕΞΥΠΠΙ, ΕΣΥΠΠΙ, μεμονωμένοι τεχνικοί ασφάλειας και ιατροί εργασίας

[http://www.elinyae.gr/el/lib\\_file\\_upload/7923\\_13.1363782893531.pdf](http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/7923_13.1363782893531.pdf)

**Αρ. Πρωτ. οικ. 5885/557/2013** (ΦΕΚ --/4/3.2013) Έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης με αριθ. 4229/395/2013 σχετικά με τον προσδιορισμό των νομίμων προϋποθέσεων ίδρυσης και λειτουργίας των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται με την εκτέλεση εργασιών διαχείρισης αμιάντου (ΕΑΚ)

[http://www.elinyae.gr/el/lib\\_file\\_upload/5885\\_13.1363174608187.pdf](http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/5885_13.1363174608187.pdf)

## ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΝΕΑ



### ΕΛΛΑΔΑ: GREAT PLACE TO WORK 2013

Η ετήσια έρευνα Best Workplaces για την επιλογή των εταιρειών με το καλύτερο εργασιακό περιβάλλον, διοργανώθηκε και φέτος στην Ελλάδα από το Great Place to Work Institute Hellas, ενώ η αξιολόγηση των εταιρειών έγινε σε συνεργασία με το Τμήμα εφαρμοσμένης έρευνας της ALBA Graduate Business School. Σημειώνεται ότι η έρευνα Best Workplaces 2013 πραγματοποιήθηκε το φθινόπωρο του 2012 και η αξιολόγηση των εταιρειών ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο του 2013. Η λίστα Best Workplaces Hellas 2013 χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες μεγέθους:

- 10 καλύτερες εταιρείες με πάνω από 250 εργαζόμενους
- 10 καλύτερες εταιρείες με 50 έως 250 εργαζόμενους
- 5 καλύτερες εταιρείες με 20 έως 49 εργαζόμενους

Όσον αφορά στον τομέα της Υγείας (φαρμακευτικές εταιρείες και Νοσοκομεία) διακρίθηκε μόνο στις δύο πρώτες κατηγορίες. Αξίζει να σημειωθεί ότι η κατάταξη των εταιρειών γίνεται με βάση τις απαντήσεις των εργαζομένων στις εταιρείες στο ερωτηματολόγιο Trust Index© (βαρύτητα 2/3) και τις απαντήσεις της Διεύθυνσης Ανθρωπίνων Πόρων αναφορικά με τις πρακτικές Διοίκησης Προσωπικού στα δύο ερωτηματολόγια Culture Audit© (βαρύτητα 1/3). Τα αποτελέσματα που προκύπτουν από αυτά τα δύο εργαλεία (Trust Index© και Culture Audit©) καθορίζουν την τελική κατάταξη των εταιρειών. Η έρευνα εξετάζει και αξιολογεί τις παρακάτω 5 βασικές παραμέτρους του εργασιακού περιβάλλοντος, όπως καθορίζονται από τη μεθοδολογία του Great Place to Work:

1. Την αξιοπιστία της διοίκησης

2. Τον σεβασμό στους εργαζόμενους
3. Το αίσθημα δικαιοσύνης που υπάρχει στην εταιρεία
4. Την υπερηφάνεια που νιώθουν οι εργαζόμενοι
5. Τη συντροφικότητα που αναπτύσσεται

### **Best workplaces 2013**

#### **50-250 εργαζόμενοι 20-49 εργαζόμενοι**

Ελαΐς-Unilever Hellas , Microsoft Hellas, SAS Institute, Νοσοκομείο ΥΓΕΙΑ , British American Tobacco Hellas, Randstad, Αθηναϊκή Ζυθοποιία, Μέλισσα Κίκιζας ABEE Τροφίμων, Sprint Integrated Communications, Παπαστράτος ΑΒΕΣ , Roche Hellas, ActionAid Ελλάς, PepsiCo - Tasty Foods, MARS Hellas Royal Canin Hellas, Costa Navarino, SCA Hygiene Products, Διαμαντής Μασούτης Α.Ε., Genesis Pharma, Teleperformance Hellas, General Mills, Novartis Hellas , General Electric (GE), Pharmathen, DIAGEO Hellas

Πηγή: Health Daily, 17 Μαΐου 2013, 394

<http://www.greatplacetowork.net/best-companies/europe/greece/best-workplaces-in-greece>



#### **Αδιαπραγμάτευτα τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία δηλώνει η Υπουργός Εργασίας της Κύπρου**

Η επανεκκίνηση της οικονομίας και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων σε καμιά περίπτωση δεν συνεπάγεται εκπτώσεις στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία, τόνισε η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Ζέτα Αιμιλιανίδου.

Σε ομιλία στην εκδήλωση του Πανεπιστημίου της Δευτέρας που διοργάνωσε το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, την οποία ανέγνωσε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Γεώργιος Παπαγεωργίου, η Υπουργός παρατήρησε ότι στους οικονομικά χαλεπούς καιρούς που διανύουμε οι εργαζόμενοι έχουν να αντιμετωπίσουν, μεταξύ άλλων, και τις συνέπειες από τη μείωση των πόρων που διατίθενται για την προστασία της υγείας και της ασφάλειάς τους.

Πρόσθετε ότι επιπλέον λόγω του υψηλού ποσοστού ανεργίας, οι εργαζόμενοι διακατέχονται από ανασφάλεια και προβληματίζονται έντονα με φυσικό επακόλουθο οι προτεραιότητές τους να εστιάζονται στη σταθερότητα της εργοδότησής τους, επισημαίνοντας ταυτόχρονα ότι οι ασφαλείς εργασιακές συνθήκες είναι άρρηκτα συνυφασμένες με μεγαλύτερη παραγωγικότητα και, κατ' επέκταση, μεγαλύτερη ανταγωνιστικότητα

Κατά την κ. Αιμιλιανίδου η υπό ετοιμασία νέα Εθνική Στρατηγική, που θα καλύψει την περίοδο 2013 – 2020, η προώθηση της πρόληψης και η ανάπτυξη νοοτροπίας ασφάλειας και υγείας θα έχουν κεντρικό ρόλο αφού αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών.

Αφού ανέφερε ότι η προώθηση της πρόληψης, αποτελούσε έναν από τους πιο σημαντικούς πυλώνες της Εθνικής Στρατηγικής για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία 2007 – 2012, οι στόχοι της οποίας επιτεύχθηκαν σε μεγάλο βαθμό, είπε ότι κατά την περίοδο 2007 – 2012 ο δείκτης συχνότητας των εργατικών ατυχημάτων ανά 100,000 εργαζόμενους, μειώθηκε κατά 27,23% ξεπερνώντας τον αρχικό φιλόδοξο στόχο του 25%.

Περαιτέρω ανέφερε ότι προσπάθεια σαν και αυτή για την προώθηση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στην



εργασία από τα ακαδημαϊκά ιδρύματα έχουν ιδιαίτερη σημασία και πρόσθεσε ότι η επιστημονική γνώση της ακαδημαϊκής κοινότητας είναι πολύτιμη τόσο για εντοπισμό αναδυόμενων κινδύνων, αλλά και για ανάπτυξη μεθόδων και τεχνικών που να είναι θεωρητικά ορθές.

Η Υπουργός εξέφρασε ικανοποίηση για την υλοποιούμενη Συμφωνία Συνεργασίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου και του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, η οποία υπογράφηκε στις 2 Απριλίου 2012 και προβλέπει τη συνεργασία στους τομείς της ασφάλειας και υγείας με την κοινή υλοποίηση προγραμμάτων και μελετών.

<http://www.onlycy.com/319407-%CE%B1%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CF%80%CF%81%CE%B1%CE%B3%CE%BC%CE%AC%CF%84%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B1-%CF%84%CE%B1-%CE%B8%CE%AD%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CE%B1%CF%83%CF%86%CE%AC%CE%BB%CE%B5%CE%B9%CE%B1%CF%82>



### **Νέα Φινλανδική έρευνα για το εργασιακό άγχος και την εμφάνιση καρκίνου**

Ερευνητές της Εργασιακής Κοινοπραξίας IPD, υπό την ηγεσία του Φινλανδικού Ινστιτούτου Εργασιακής Υγείας και του University College του Λονδίνου, εξέτασε και ανέλυσε εκ νέου τα στοιχεία 12 συνολικά προηγούμενων μελετών που περιλάμβαναν 116.000 συμμετέχοντες, ηλικίας από 17 - 70 ετών από τη Φινλανδία, τη Γαλλία, την Ολλανδία, τη Σουηδία, τη Δανία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Η ανάλυση των δεδομένων σε κάθε μελέτη έγινε σύμφωνα με την παλινδρόμηση Cox και την εφαρμογή της μετά-ανάλυσης.

Το ψυχολογικό στρες στην εργασία εκτιμήθηκε με τη χρήση ενός εγκεκριμένου μέσου μέτρησης, της επονομαζόμενης «εργασιακής πίεσης». Η εργασιακή πίεση διακρίθηκε στις εξής κατηγορίες: «υψηλή εργασιακή πίεση» (υψηλές απαιτήσεις και χαμηλός βαθμός ελέγχου), «ενεργή εργασία» (υψηλές απαιτήσεις και υψηλός βαθμός ελέγχου), «παθητική εργασία» (χαμηλές απαιτήσεις και χαμηλός βαθμός ελέγχου) και «χαμηλή εργασιακή πίεση» (χαμηλές απαιτήσεις και υψηλός βαθμός ελέγχου). Δεδομένα από περιστατικά καρκίνου ελήφθησαν από κρατικά ή και νοσοκομειακά αρχεία.

Παράγοντες που λήφθηκαν υπόψη ήταν η ηλικία, το φύλο, η κοινωνικοοικονομική κατάσταση, ο Δείκτης Μάζας Σώματος, το κάπνισμα και η κατανάλωση αλκοόλ. Άτομα με Δείκτη Μάζας Σώματος κάτω των 15 ή άνω των 50 αποκλείστηκαν από τη μελέτη.

Τα αποτελέσματα της έρευνας κατέδειξαν πως 5.765 από τους 116.056 (ποσοστό μόλις 5%) ανέπτυξαν κάποια μορφή καρκίνου στα επόμενα -κατά μέσο όρο- 12 χρόνια. Οι ερευνητές δεν βρήκαν καμία απόδειξη άμεσου συσχετισμού μεταξύ της εργασιακής πίεσης και του κινδύνου εμφάνισης καρκίνου. Ισχυρίζονται ότι πολλοί από τους παλαιότερους συσχετισμούς που είχαν δημοσιευτεί ενδέχεται να αποτελούσαν συμπτώσεις ή να επηρεάστηκαν από μη συνυπολογισμένες κοινές αιτίες άγχους και καρκίνου, όπως, επί παραδείγματι, η αλλαγή εργασιακού περιβάλλοντος.

Οι ερευνητές κατέληξαν ότι η μελέτη των σχετικών δεδομένων «δεν παρέχει καμία απόδειξη συσχετισμού μεταξύ της εργασιακής πίεσης και του κινδύνου εμφάνισης καρκίνου», υποστηρίζοντας πως είναι μάλλον απίθανο το

ψυχολογικό στρες να αποτελεί σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης της νόσου. Διατείνονται, μάλιστα, πως ενώ η μείωση του εργασιακού στρες θα βελτιώνει ριζικά τη γενικότερη υγεία ενός πληθυσμού, θα ήταν μάλλον απίθανο να επιδράσει σημαντικά στη μείωση του ποσοστού εμφάνισης καρκίνου.

<http://www.karkinos24.gr/index.php/prolipsikarkinou/175-ergasiako-agchos-prokalei-karkino>

See also EU-OSHA resources on the prevention of [work-related stress](#).

<https://osha.europa.eu/en/news/fi-2013-a-new-research-on-work-stress-and-risk-of-cancer>

[Read the full article](#)



### Πρόγραμμα «Ικανοί για Εργασία» Fit For Work

Νοσήματα με σοβαρές οικονομικές και κοινωνικές παραμέτρους, αποτελούν οι Ρευματικές Παθήσεις, καθώς η ικανότητα για εργασία της πλειονότητας των πασχόντων επηρεάζεται μέσα στα πρώτα 5 χρόνια.

Περίπου το 40% των ασθενών με Ρευματοειδή Αρθρίτιδα αποχωρεί από την αγορά εργασίας 5 χρόνια μετά τη διάγνωση λόγω της κατάστασής του, ενώ έχουν αναφερθεί ποσοστά ανεργίας τρεις φορές υψηλότερα μεταξύ των ατόμων με Αγκυλοποιητική Σπονδυλαρθρίτιδα απ' ό,τι στο γενικό πληθυσμό.

Οι σημαντικές αυτές διαπιστώσεις, προκύπτουν από διάφορες ελληνικές και ξένες μελέτες, αναφορικά με τα Ρευματικά Νοσήματα για τα οποία η χώρα μας, για πρώτη φορά, αποφάσισε να παρέμβει δυναμικά. Συγκεκριμένα, το τελευταίο διάστημα στην Ελλάδα, στο πλαίσιο του πανευρωπαϊκού προγράμματος «Ικανοί Για Εργασία» (“Fit For Work”) αναπτύσσεται μία πολύ σημαντική πρωτοβουλία που στόχο έχει να συμβάλλει στη βελτίωση των εργασιακών συνθηκών και άρα στον μη αποκλεισμό από την εργασία των ατόμων με Ρευματικά Νοσήματα και άλλες μυοσκελετικές παθήσεις.

Το πρόγραμμα «Ικανοί για Εργασία» Fit For Work, ([www.fitforworkeurope.eu](http://www.fitforworkeurope.eu)) ξεκίνησε από τον ερευνητικό Ίδρυμα **Work Foundation**, βασική δραστηριότητα του οποίου είναι η εκπόνηση ερευνών με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του εργασιακού βίου. Στο πλαίσιο αυτό το Work Foundation διεξήγαγε προ πενταετίας περίπου μια πανευρωπαϊκή μελέτη -με τίτλο Fit for Work-, η οποία εξέταζε τις επιπτώσεις της Ρευματοειδούς Αρθρίτιδας και άλλων Μυοσκελετικών Παθήσεων στην οικονομική, κοινωνική και κυρίως την επαγγελματική ζωή των πασχόντων. Παράλληλα, πρότεινε καταρχήν λύσεις που θα έπρεπε να υλοποιηθούν στο εργασιακό περιβάλλον προκειμένου να βοηθηθούν οι άνθρωποι αυτοί και να παραμείνουν «Ικανοί για Εργασία».

Η εν λόγω μελέτη περιελάμβανε ξεχωριστό τμήμα για την Ελλάδα τα ευρήματά της οποίας παρουσιάστηκαν σε ειδική εκδήλωση και αποτέλεσε την αφορμή να «κινητοποιηθεί» η ελληνική Ομάδα Εργασίας του προγράμματος «Ικανοί Για Εργασία», ενώ η πρωτοβουλία τέθηκε υπό την αιγίδα του Ελληνικού Ινστιτούτου για την Υγιεινή και την Ασφάλεια της Εργασίας (ΕΛΙΝΥΑΕ).

Σκοπός της δραστηριοποίησης της Ομάδας είναι να αναδείξει το θέμα στον δημόσιο διάλογο, προτείνοντας συγκεκριμένα μέτρα και παρεμβάσεις ελάχιστου ή και μηδενικού κόστους που μπορούν να γίνουν στο εργασιακό περιβάλλον ώστε να τα άτομα με ΡΝ να μην αναγκάζονται να εγκαταλείπουν την εργασία τους εξαιτίας της πάθησής τους. Στα μέλη της Ομάδας περιλαμβάνονται σημαντικοί εκπρόσωποι από διάφορους εμπλεκόμενους τομείς,

γιατροί εργασίας, καθηγητές οικονομικών της Υγείας, ρευματολόγοι, εκπρόσωποι των ρευματοπαθών, ανώτερα στελέχη του υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, κλπ.

Η Ομάδα Εργασίας μετά από διαδοχικές συναντήσεις των μελών της κατέληξε στην δημιουργία ενός πεντασέλιδου κειμένου το οποίο περιγράφει αναλυτικά την αναγκαιότητα της παρέμβασης και τις λύσεις που προτείνονται, τονίζοντας το όφελος που προκύπτει για την ελληνική Οικονομία και το σύνολο της κοινωνίας άμεσα αλλά και μεσοπρόθεσμα.

Ειδικότερα, στο κείμενο τονίζονται σημαντικά στοιχεία που προέκυψαν από διάφορες ελληνικές και ξένες μελέτες, όπως:

Η ικανότητα για εργασία των ατόμων με ΡΝ επηρεάζεται για την πλειονότητα μέσα στα πρώτα 5 χρόνια. Περίπου το 40% των ασθενών με Ρευματοειδή Αρθρίτιδα αποχωρεί από την αγορά εργασίας 5 χρόνια μετά τη διάγνωση, λόγω της κατάστασής του, ενώ έχουν αναφερθεί ποσοστά ανεργίας τρεις φορές υψηλότερα μεταξύ των ατόμων με Αγκυλοποιητική Σπονδυλαρθρίτιδα απ' ό, τι στο γενικό πληθυσμό.

Όσο μεγαλύτερη η σοβαρότητα της ασθένειας τόσο περισσότερες μέρες εργασίας χάνονται, γεγονός που εμφανίζεται εντονότερο όταν υπάρχουν και κινητικά προβλήματα.

Για τα Ρευματικά Νοσήματα, οι άμεσες δαπάνες, σε σύγκριση με το έμμεσο κόστος, αποτελούν συνήθως μόνο ένα μικρό μέρος του συνολικού κόστους. Οι έμμεσες δαπάνες αφορούν, μεταξύ άλλων, την απουσία από την εργασία, τη μειωμένη παραγωγικότητα, την απώλεια της εργασίας, αλλά και την πρόωρη συνταξιοδότηση των ανθρώπων που πάσχουν από ΡΝ.

Αν και στη βιβλιογραφία παρατηρείται υψηλή διακύμανση σχετικά με τα ποσοστά πρόωρης συνταξιοδότησης, στις περισσότερες μελέτες το ποσοστό αυτό κυμαίνεται μεταξύ 30-50%. Στην Ελλάδα το ετήσιο συνολικό κόστος αντιμετώπισης της ρευματοειδούς αρθρίτιδας αγγίζει τα € 585 εκατ., περιλαμβάνοντας τα ιατρικά έξοδα, το κόστος των φαρμάκων, μη-ιατρικά έξοδα, το κόστος της άτυπης φροντίδας και άλλες έμμεσες δαπάνες.

Η χρήση σύγχρονων θεραπειών έχει αποδειχθεί με σχετική έρευνα σε Έλληνες ασθενείς ότι βελτιώνει την ποιότητα ζωής των ατόμων με ΡΝ, ενώ η έγκαιρη παρέμβαση με σύγχρονες θεραπείες βελτιώνει την πρόγνωση των εν λόγω νοσημάτων, μειώνει τις απουσίες από την εργασία και κυρίως συμβάλλει στη διατήρηση της αποδοτικότητας των πασχόντων.

Το κείμενο αυτό θα αποτελέσει τη βάση για την έναρξη διαλόγου μεταξύ της Ομάδας και πολιτικών φορέων.

Τα Μέλη της Ομάδας Εργασίας είναι (με αλφαβητική σειρά):

1. Μιχάλης Κεφαλογιάννης- Δημοσιογράφος ρεπορτάζ Υγείας. Συντονιστής και Παρουσιαστής της εκπομπής «Όλα για την Υγεία μου» Mega Channel
2. Κατερίνα Κουτσογιάννη - Πρόεδρος Συλλόγου Ρευματοπαθών Κρήτης
3. Θεόδωρος Κωνσταντινίδης, Πρόεδρος του Ελληνικού Ινστιτούτου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, Ειδικός Γιατρός Εργασίας, Αν. Καθηγητής Διευθυντής Εργαστηρίου Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος Τμήματος Ιατρικής ΔΠΘ
4. Αγγελική Μοίρου- Προϊσταμένη του Τμήματος Πρόληψης Επαγγελματικών Ασθενειών, Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας.
5. Μαρία Μπάτζιου - Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού των Ατόμων με Ρευματικά Νοσήματα (Eular Pare).

6. Κυριακή Μποκή - Διευθύντρια Ρευματολογικού Τμήματος στο Σισμανόγλειο Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών
7. Δημήτριος Μπούμπας - Καθηγητής Παθολογίας-Ρευματολογίας, Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθήνας
8. Γιώργος Σαρελάκος, Επιστημονικός Συνεργάτης της Ευρωβουλευτού και τ. Αντιπροέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Ρόδης Κράτσα
9. Νατάσσα Σπαγαδώρου – Δημοσιογράφος ρεπορτάζ Υγείας. Αρχισυντάκτρια Ενθέτου. “Med & Business” Εφημερίδα Κέρδος
10. Ιωάννης Υφαντόπουλος - Καθηγητής στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Διευθυντής Τομέα Διοικητικής Επιστήμης στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης
11. Αντώνης Χριστοδούλου, Αναπληρωτής Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας, Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας.

### Λίγα λόγια για το Work Foundation

Το Ίδρυμα Work Foundation είναι ένα ερευνητικό Ινστιτούτο του Πανεπιστημίου του Lancaster, το οποίο συνεργάζεται με 54 ακαδημαϊκούς, κυβερνητικούς και δημόσιους φορείς και 24 εθελοντικές οργανώσεις σε όλο τον κόσμο. Βασική δραστηριότητά του είναι η πραγματοποίηση ερευνών με στόχο τη βελτίωση του εργασιακού βίου, δίνοντας λύσεις σε πραγματικά προβλήματα και προτείνοντας μέτρα πολιτικής, για ένα αποτελεσματικό, υγιές και παραγωγικό εργασιακό περιβάλλον. (<http://www.theworkfoundation.com/>)

Πηγή : <http://ygeia.tanea.gr/default.asp?pid=8&ct=85&articleID=16853&la=1>



### Προαγωγή της Υγιούς Εργασίας για ανθρώπους με χρόνιες ασθένειες

Στις 13 Μαρτίου 2013, διοργανώθηκε από το Εθνικό Δίκτυο Προαγωγής Υγείας στους Χώρους Εργασίας, στο ΓΝΝΘΑ «Η Σωτηρία», επιστημονική ημερίδα με θέμα «Προαγωγή της Υγιούς Εργασίας για ανθρώπους με χρόνιες ασθένειες», στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος «Εργασία Κατάλληλη για Όλους». Το υλικό της ημερίδας είναι αναρτημένο στη διεύθυνση:

<http://www.neahygeia.gr/page.asp?p=1328>

Περισσότερες υλικό και πληροφορίες για το ευρωπαϊκό πρόγραμμα

«Εργασία Κατάλληλη για Όλους» μπορείτε να βρείτε στη διεύθυνση:

<http://www.neahygeia.gr/page.asp?p=1148>

[http://www.elinyae.gr/el/lib\\_file\\_upload/PHWork.1355316472500.pdf](http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/PHWork.1355316472500.pdf)





### Πρακτικές συμβουλές για την βελτίωση της ασφάλειας στους νέους εργαζόμενους

Οι νέοι εργαζόμενοι είναι ευάλωτοι στον εργασιακό χώρο. Χρειάζονται ειδική προσοχή και φροντίδα και η πρώτη τους εμπειρία στον εργασιακό χώρο είναι ζωτικής σημασίας για τη συνειδητοποίηση του οφέλους της ασφαλούς εργασίας.

Άρθρο από το δίκτυο ενημέρωσης PPE.org (συνεργάτης επικοινωνίας του EU-OSHA) τονίζει την σπουδαιότητα αυτής της αναγνώρισης όταν αναπτύσσονται μέτρα ασφάλειας. Το άρθρο προτείνει πρακτικές συμβουλές που μπορούν να συμβάλλουν στη βελτίωση της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας των νέων εργαζομένων.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία συνεργάζεται με μια επίλεκτη ομάδα δημοσιογράφων και εκδοτών σε όλη την Ευρώπη χρησιμοποιώντας διάφορα κανάλια για τη διάχυση και την προαγωγή της εκστρατείας για Υγιείς Χώρους Εργασίας.

Περισσότερες πληροφορίες :

<http://www.ppe.org/>

[Read the full article: “Lead young people to a safer working life”](#)

[Learn more about our campaign media partners](#)

[EU-OSHA web section on young workers](#)

<https://osha.europa.eu/en/news/practical-advice-on-how-to-improve-safety-of-young-workers>

## ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΝΕΑ



### Νέα Ευρωπαϊκή στρατηγική για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία 2013-2020

*Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την υγεία και την ασφάλεια άργησε ένα χρόνο*

**Στις 26 - 27 Μαρτίου 2013, διοργανώθηκε από το Ινστιτούτο των Ευρωπαϊκών Συνδικάτων (ETUI), στις Βρυξέλλες, το Συνέδριο με τίτλο «Συνδικάτα και κοινωνία για μια δυνατή και φιλόδοξη Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία 2013-2020».**

Η τελευταία στρατηγική για την ΥΑΕ αφορούσε την περίοδο 2007-2012. Παρότι έχει αποφασιστεί από την τριμερή Συμβουλευτική Επιτροπή για θέματα ΥΑΕ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ήδη από το 2011, η ανάπτυξη νέας ευρωπαϊκής στρατηγικής ΥΑΕ για την περίοδο 2013-2020, αυτό δεν έχει συμβεί, ούτε καν δρομολογηθεί ακόμη. Αντίθετα, παρά τις πιέσεις, η ΕΕ καθυστερεί τη διαδικασία, ανακοινώνοντας σχετικά πρόσφατα, δημόσια διαβούλευση για το θέμα. Στην πράξη πρόκειται για ανοικτή διαδικτυακή ψηφοφορία, που θα καθορίσει τις προτεραιότητες αλλά και την αναγκαιότητα της ίδιας της στρατηγικής. Αυτή τη στιγμή δεν έχουν προχωρήσει πρωτοβουλίες που είχαν ανακοινωθεί στην προηγούμενη στρατηγική, όπως η ανα-

θεώρηση της νομοθεσίας για τους καρκινογόνους παράγοντες και η υιοθέτηση μιας οδηγίας για πρόληψη μυοσκελετικών παθήσεων. Επιπλέον, οι στόχοι μιας νέας στρατηγικής, θα πρέπει να επεκταθούν και σε θέματα επαγγελματικών ασθενειών, αλλά και σε εξελίξεις όπως η αύξηση των αναδιαρθρώσεων στην Ευρώπη και η πρόληψη των επιδράσεων τους στην ΥΑΕ.

Το συνέδριο είχε σαν στόχο του να πείσει προς την κατεύθυνση της υιοθέτησης μιας φιλόδοξης στρατηγικής για το 2013-2020, μεταφέροντας το ισχυρό μήνυμα πως η υγεία και η ασφάλεια δεν μπορεί να έρθει σε δεύτερη προτεραιότητα, σε περιόδους κρίσης.

Η πρώτη συνεδρία αφορούσε την *αποτύπωση των συνθηκών εργασίας στην Ευρώπη*. Εκεί τονίστηκε η ανάγκη να διατηρηθούν τα δικαιώματα που έχουν καθιερωθεί τα τελευταία 30 χρόνια από τον **Laurent Vogel**, διευθυντή του τμήματος ΥΑΕ του ETUI. Η μη υιοθέτηση στρατηγικής για τα επόμενα χρόνια θα περάσει λάθος μήνυμα στις χώρες της Ευρώπης, είπε ότι ή ΥΑΕ είναι πολυτέλεια.

Η **Christa Sedlatschek**, διευθύντρια του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία, παρουσίασε την κατάσταση της ΥΑΕ στην Ευρώπη μέσα από τις μελέτες του Οργανισμού. Αναφέρθηκε ότι ο κινητήριος μοχλός των επιχειρήσεων για την πρόληψη, παραμένει η εφαρμογή της νομοθεσίας και η πίεση από την Επιθεώρηση Εργασίας, ενώ η ύπαρξη εκπροσώπων των εργαζομένων συνεισφέρει σημαντικά στην εκπόνηση εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνων και την αποτελεσματικότητα της διαχείρισής τους. Το εργασιακό στρες αναμένεται να αυξηθεί τα επόμενα χρόνια ενώ και οι παραδοσιακοί κίνδυνοι παραμένουν. Οι νέες μορφές απασχόλησης επιφέρουν νέους κινδύνους.

Η **Agnès Parent-Thirion**, ερευνήτρια από το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη βελτίωση συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, παρουσίασε τις τάσεις στις εργασιακές συνθήκες τα τελευταία 20 χρόνια. Οι ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι έχουν αυξητική τάση ενώ οι φυσικοί κίνδυνοι παραμένουν υψηλοί. Επίσης παρατηρείται ότι ανεπιθύμητες εργασιακές συνθήκες συγκεντρώνονται δυσανάλογα σε ορισμένες ομάδες εργαζομένων (χειρώνακτες). Αναφέρθηκε ότι το 1/5 των εργαζομένων στην Ευρώπη εξακολουθεί να βρίσκεται σε κίνδυνο και είναι αβέβαιο πως θα επιτευχθεί ο στόχος της Ευρώπης 2020 για βιώσιμη ανάπτυξη.

Η δεύτερη συνεδρία αφορούσε τη *βελτίωση των δομών πρόληψης*. Ο **David Walters** από τη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου του Cardiff, μίλησε για το θέμα των εκπροσώπων ΥΑΕ και την ανάγκη αναγνώρισης και τόνωσης του ρόλου τους μέσα από μια νέα στρατηγική για την ΥΑΕ.

Ο **Wim van Veelen**, από τα Ολλανδικά συνδικάτα (FNV), μίλησε για την αναγκαιότητα μιας ισχυρής επιθεώρησης εργασίας. Αναφέρθηκε στην πρωτοβουλία της FNV να αποταθεί στο Διεθνές Γραφείο Εργασίας, για μη συμμόρφωση της χώρας του, στις συνθήκες 81 και 129 που αφορούν την Επιθεώρηση Εργασίας. Τονίστηκε η ανάγκη διατύπωσης σαφών και ποσοτικών στόχων για τις επιθεωρήσεις εργασίας αλλά και υποχρεωτική αναλογία ενός επιθεωρητή ανά 10.000 εργαζόμενους, στη νέα ευρωπαϊκή στρατηγική.

Ο **Poul Monggaard**, μίλησε για την ευρωπαϊκή συμφωνία – πλαίσιο για την ΥΑΕ των κομμωτών.

Η τρίτη συνεδρία αφορούσε τη *συνέργεια της στρατηγικής για την ΥΑΕ με άλλες ευρωπαϊκές στρατηγικές*.

Η **Dolores Romano Mozo**, από το ISTAS της Ισπανίας, μίλησε για τους ενδοκρινικούς διαταράκτες (endocrine disruptors), χημικές ουσίες που «διαταράσσουν» τη λειτουργία του ενδοκρινικού συστήματος. Οι ουσίες αυτές, επιδρούν στον άνθρωπο σε υψηλές, αλλά και σε χαμηλές δόσεις. Συνεπώς, δεν υπάρχει ασφαλές όριο έκθεσης. Τονίστηκε η ανάγκη να συμπεριληφθούν στην υπάρχουσα νομοθεσία (REACH), αλλά και να περιληφθούν θέματα προστασίας των εργαζομένων, στη νέα στρατηγική που προβλέπεται να καταρτιστεί, για τις ουσίες αυτές.

Στη συνέχεια ο **Giulio Andrea Tozzi**, επιθεωρητής εργασίας από την Ιταλία, αναφέρθηκε στην τυποποίηση και την ανάγκη κάλυψης του κενού μεταξύ της νομοθεσίας για τα προϊόντα και αυτής για την προστασία των εργαζομένων.

Ο **Dr Rolf Packroff**, επιστημονικός διευθυντής του BAUA μίλησε για προϊόντα νανοτεχνολογίας και τους σχετικούς κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.

Η **Florence Chappert** από το ANACT στη Γαλλία, μίλησε για την διάσταση του φύλου στη διερεύνηση θεμάτων YAE.

Η **Sarah Copsey**, από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία, αναφέρθηκε στην YAE εργαζομένων μεγαλύτερων ηλικιών και πως πρέπει να συμπεριληφθεί αυτή η διάσταση στη νέα στρατηγική.

Ο **Jan Popma**, από το πανεπιστήμιο του Άμστερνταμ, μίλησε για τους ψυχοκοινωνικούς κινδύνους, που οφείλονται στην αύξηση του εργασιακού φόρτου. Αναφέρθηκε μάλιστα σε ένα νέο φαινόμενο, αυτό της «μόνιμης σύνδεσης» των εργαζομένων με την εργασία τους, μέσω της τεχνολογίας. Η κατάσταση αυτή ουσιαστικά παρατείνει τον εργασιακό χρόνο και επιφέρει πλήρη ανισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής. Η υποβάθμιση της νομοθεσίας για τον εργασιακό χρόνο δεν βοήθησε. Αντίθετα, η νομοθεσία θα πρέπει να ενισχυθεί, τόνισε.

Η τελευταία συνεδρία αφορούσε ένα στρογγυλό τραπέζι για την κατάσταση προετοιμασίας της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την YAE 2013-2020.

Την συνεδρία συντόνιζε η Θεώνη Κουκουλάκη, Υπεύθυνη του Κέντρου Ασφάλειας από το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. Στη συνεδρία συμμετείχε ο Επίτροπος Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων της ΕΕ, **Laszlo Andor**, που άνοιξε τη συζήτηση παρουσιάζοντας την κατάσταση προετοιμασίας της ευρωπαϊκής στρατηγικής YAE. Ανέφερε ότι πρώτα πρέπει να αξιολογηθεί η εφαρμογή της προηγούμενης στρατηγικής και να ολοκληρωθεί η δημόσια διαβούλευση που αφορά την αναγνώριση μελλοντικών προτεραιοτήτων στην YAE. Όταν ρωτήθηκε αν η παρούσα ΕΕ σκοπεύει να ολοκληρώσει τη νέα στρατηγική στη διάρκεια της θητείας της, ανέφερε ότι δεν είναι μέσα στο πρόγραμμα της επιτροπής για αυτό το χρόνο.



Ο επίτροπος εργασίας και κοινωνικών υποθέσεων της ΕΕ, Laszlo Andor

Στην τοποθέτηση του Επιτρόπου έπρεπε να ανταποκριθούν οι υπόλοιποι συμμετέχοντες στο στρογγυλό τραπέζι, καθώς και να απαντήσουν σε συγκεκριμένες ερωτήσεις. Γενικά εκδηλώθηκε απογοήτευση από τους συμμετέχοντες, για την ασάφεια των λόγων του επιτρόπου και την αποφυγή δέσμευσης του, για μια νέα στρατηγική.

Η **Mary Dorgan**, από την Ιρλανδική επιθεώρηση εργασίας, εκπροσωπώντας την Ιρλανδική Προεδρία, τόνισε ότι είναι σημαντικό να μιλάμε για μια νέα στρατηγική και όχι για μία λίστα προτεραιοτήτων, καθώς αυτό θα υποβάθμιζε την υγεία και την ασφάλεια. Όταν ρωτήθηκε συγκεκριμένα, αν πρόκειται η Ιρλανδική Προεδρία να πείσει προς την υιοθέτηση μιας νέας ευρωπαϊκής στρατηγικής, είπε ότι θα αναζητήσει όλες τις ευκαιρίες για να το κάνει.

Η **Bernadette Ségol**, Γενική Γραμματέας του ETUI, ανέφερε ότι στις εποχές οικονομικής και κοινωνικής κρίσης που βρίσκεται η Ευρώπη, η ΕΕ πρέπει να δίνει σαφείς ενδείξεις για την προστασία των εργαζομένων. Τέλος είπε

Η **Bernadette Ségol**, Γενική Γραμματέας του ETUI, ανέφερε ότι στις εποχές οικονομικής και κοινωνικής κρίσης που βρίσκεται η Ευρώπη, η ΕΕ πρέπει να δίνει σαφείς ενδείξεις για την προστασία των εργαζομένων. Τέλος είπε

ότι μια διαβούλευση μέσω διαδικτύου δεν θα ενισχύσει τη δημοκρατία για τα θέματα ΥΑΕ στην Ευρώπη και γίνεται για λόγους καθυστέρησης. Ολοκλήρωσε με το ότι το συνδικαλιστικό κίνημα δεν μπορεί να αποδεχθεί επιδείνωση των συνθηκών εργασίας, με αντάλλαγμα περισσότερη απασχόληση.



Αποψη από το τελικό στρογγυλό τραπέζι

Ο **Rolf Gehring**, από την Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία των εργαζομένων στις κατασκευές (EFBWW), ανέφερε ότι απαιτείται μια φιλόδοξη στρατηγική ΥΑΕ με σχετική χρηματοδότηση για την εφαρμογή της. Τέλος είπε πως η ΥΑΕ δεν αποτελεί φορτίο για τις ΜΜΕ. Οι μικρές επιχειρήσεις είτε, χρειάζονται περισσότερη στήριξη, αλλά όχι χαμηλότερο επίπεδο προστασίας για τους εργαζομένους τους.

Ο **Mario van Mierlo**, εκπροσωπώντας τη Business Europe (ευρωπαϊκή οργάνωση των εργοδοτών) αναφέρθηκε στην αναγκαιότητα ευέλικτης εργασίας σε περιόδους κρίσης για τη διατήρηση της απασχόλησης. Συμφώνησε στην αναγκαιότητα μιας νέας στρατηγικής με σαφείς προτεραιότητες.

Ο **Richard Falbr**, εκπροσωπώντας το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αναφέρθηκε στη στρατηγική της Λισσαβόνας, ως την τραγωδία της Λισσαβόνας, για την υπόσχεση περισσότερης και καλύτερης εργασίας. Αρνήθηκε το γεγονός ότι η νομοθεσία για την ΥΑΕ είναι φορτίο για τις επιχειρήσεις. Τέλος δήλωσε πως η κοινωνική Ευρώπη αποσυντίθεται και τα συνδικάτα είναι το τελευταίο εμπόδιο σε αυτό.

Ο **Gérard Dantin**, από την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, δήλωσε πως ξαφνιάστηκε από την ασάφεια των λόγων του επιτρόπου για το μέλλον της στρατηγικής και την απουσία της ΥΑΕ από τη στρατηγική Ευρώπη 2020.

Η **Θεώνη Κουκουλάκη**, αναρωτήθηκε γιατί εφαρμόζεται τώρα η διαβούλευση, μια διαδικασία που δεν έχει εφαρμοστεί ποτέ στο παρελθόν για την ευρωπαϊκή στρατηγική.

Έκλεισε το στρογγυλό τραπέζι αναφέροντας ότι «σε εποχές κρίσης πολλά ανθρώπινα δικαιώματα απειλούνται. Η υγεία και η ασφάλεια όμως, είναι ένα θεμελιώδες δικαίωμα και όχι μια πολυτέλεια που μπορούμε να κάνουμε χωρίς αυτή. Αντίθετα, είτε δεν έχουμε την πολυτέλεια να περιμένουμε, είναι τώρα περισσότερο από ποτέ που χρειαζόμαστε μια συγκεκριμένη στρατηγική για την ΥΑΕ, με στόχο την πρόληψη».

Ο **Laurent Vogel**, έκλεισε το συνέδριο με την προτροπή στους συμμετέχοντες να συνεχίσουν την προσπάθεια, στις χώρες από τις οποίες προέρχονται, για την υιοθέτηση μιας νέας στρατηγικής, που είναι σημαντική όχι μόνο για την υγεία και την ασφάλεια αλλά και την αξιοπιστία του ίδιου του ευρωπαϊκού μοντέλου.

*Το υλικό και οι ομιλίες του συνεδρίου βρίσκεται στις παρακάτω ιστοσελίδες:*

<http://www.etui.org/Events/Conference-on-the-European-Health-and-Safety-Strategy-2013-2020>

<http://www.youtube.com/user/etuivideos/featured>





### HSE - Οδηγία Seveso III

Η οδηγία Seveso (πρόσφατη η οδηγία Seveso II) η οποία αποτελεί το κύριο μέρος της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας το οποίο σχετίζεται ιδιαίτερα με τον έλεγχο των ατυχημάτων μεγάλης έκτασης θα αντικατασταθεί τον Ιούνιο του 2015 από την οδηγία Seveso III.

Το Βρετανικό Ινστιτούτο Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας (HSE) επικαιροποίησε την ιστοσελίδα του που αναφέρεται στην συγκεκριμένη οδηγία.

Περισσότερες πληροφορίες :

<http://www.hse.gov.uk/seveso/index.htm?ebul=hsegen&cr=19/15-apr-13>

[The Seveso Directive \(currently The Seveso II Directive\)](#)

<https://osha.europa.eu/en/news/uk-hse-seveso-iii-directive-resources>

## ΔΙΕΘΝΗ ΝΕΑ



**Ενσωματώνοντας την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια στην εκπαίδευση : αναπτύσσοντας κουλτούρα πρόληψης – αποτελέσματα από το συλλογικό εργαστήριο (ENETOSH, EU-OSHA, ILO, ISSA, NIOSH)**

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στον τομέα της Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας (ENETOSH), ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την ΥΑΕ (EU-OSHA), το Διεθνές Γραφείο Εργασίας (ILO), η Διεθνής Ένωση Κοινωνικής Ασφάλισης (ISSA) και το Εθνικό Ινστιτούτο της Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας της Αμερικής (NIOSH) διοργάνωσαν από κοινού στις 6-8 Νοεμβρίου ένα εργαστήριο για την ενσωμάτωση της ασφάλειας και της υγείας στην εκπαίδευση στο εκπαιδευτικό κέντρο του ILO στο Τορίνο. Συμμετείχαν 51 άτομα από 27 χώρες. Η έκθεση, το πρόγραμμα και οι παρουσιάσεις είναι διαθέσιμες πλέον στην ιστοσελίδα του ENETOSH. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία παρουσίασε το εκπαιδευτικό υλικό του NAPO για τα σχολεία.

Για περισσότερες πληροφορίες :

[“Whole School Approach”](#).

<https://osha.europa.eu/en/news/eu-enetosh-mainstreaming-osh-into-education-towards-a-culture-of-prevention-results-of-joint-workshop>



### Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας

Αποκαλούμενη αρχικά Παγκόσμια Ημέρα της εργαζόμενης γυναίκας, η 8η Μαρτίου γιορτάζεται εδώ και περισσότερα από 100 χρόνια προς αναγνώριση του ρόλου των γυναικών και της συνεισφοράς τους στην κοινωνία.

Οι γυναίκες αποτελούν το 45% του απασχολούμενου πληθυσμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εξακολουθούν, ωστόσο, να υπάρχουν πάρα πολλοί χώροι εργασίας που έχουν σχεδιαστεί επάνω στο πρότυπο ενός τυπικού άνδρα εργαζόμενου.

Χρειάζεται, επομένως, η υιοθέτηση μιας προσέγγισης ευαίσθητης στα ζητήματα των δύο φύλων στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία, με στόχο τη διασφάλιση ασφαλέστερου, υγιεινότερου και παραγωγικότερου εργασιακού βίου για τις γυναίκες.

[Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την υγεία των γυναικών στην εργασία.](#)

[Διαβάστε την έκθεση του Οργανισμού: «New risks and trends in the safety and health of women at work» \(Νέοι κίνδυνοι και τάσεις στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας των γυναικών στην εργασία\).](#)

[Factsheet 43 - Ένταξη της διάστασης του φύλου στην εκτίμηση κινδύνων](#)



### STOP Violence at work

8 March 2013

Η αφίσα του ILO για την παγκόσμια ημέρα της γυναίκας φέτος προωθεί το μήνυμα να σταματήσει η βία στους χώρους εργασίας.

Περισσότερα πληροφορίες θα βρείτε στην παρακάτω ιστοθέση : <http://www.ilo.org/gender/Events/international-women-day/lang--en/index.htm>

## ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ



### ECHA – διαδραστικό κουίζ για την επισήμανση επικίνδυνων χημικών προϊόντων

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA) προκειμένου να κάνει πιο αναγνωρίσιμα τα εικονογράμματα για την επισήμανση επικίνδυνων χημικών προϊόντων στην ΕΕ, δημιούργησε ένα διαδραστικό κουίζ.

Το κουίζ θα το βρείτε στην παρακάτω ιστοθέση : <http://echa.europa.eu/el/clp-quiz>



### Εργαλεία και εφαρμογές θεμάτων ΥΑΕ σε iPad

Ο EU-OSHA στα πλαίσια της καμπάνιας «Working together for risk prevention» για τους υγιείς χώρους εργασίας 2012-2013 ανέπτυξε για πρώτη φορά μια εφαρμογή σε iPad σε συνεργασία με την BUSINESS EUROPE, ETUC κ.ά. Η εφαρμογή περιλαμβάνει χρήσιμα εργαλεία και πηγές για τους εργοδότες, τους εργαζόμενους και τους εκπροσώπους τους ώστε να εργαστούν από κοινού για την πρόληψη και προαγωγή της υγείας στους χώρους εργασίας.

Οι χρήστες μπορούν να επωφεληθούν από την πλούσια συλλογή πρακτικών οδηγιών, περιπτωσιολογικών μελετών, γραφικών, λίστες ελέγχου και άλλων εφαρμογών.

Περισσότερες πληροφορίες θα βρείτε στις παρακάτω διασυνδέσεις :

[Discover the iPad and download it for free](#)

[Watch the iPad infographics](#)

<https://osha.europa.eu/en/news/have-you-already-tried-our-first-ipad-app-dedicated-to-work-safety-and-health>

<http://www.healthy-workplaces.eu/en/media/ipad-app>

## ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ



### INT, ILO, Όταν η εργασία γίνεται πεδίο μάχης με αφορμή τη σεξουαλική παρενόχληση

Διαβάστε το παρακάτω άρθρο του ILO για το θέμα της σεξουαλικής παρενόχλησης στο χώρο εργασίας

<https://osha.europa.eu/en/news/int-ilo-when-work-becomes-a-sexual-battleground>



### Οδηγός Καλής Πρακτικής

#### Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Προαγωγή της Υγείας στους χώρους εργασίας (ENWHP, ΙΚΠΠ)

Καθώς υπάρχουν πολλές χρόνιες ασθένειες, με σημαντικά διαφοροποιημένη συμπτωματολογία και βαρύτητα, είναι γεγονός πως δεν υπάρχει μία μοναδική προσέγγιση που να τις καλύπτει όλες.

Ωστόσο, υπάρχουν κάποιες πρακτικές λύσεις, οι οποίες μπορούν να φανούν χρήσιμες σε πολλές περιπτώσεις.

Ο οδηγός Καλής Πρακτικής που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος, συγκεντρώνει κατευθυντήριες οδηγίες και ένα σχέδιο δράσης 6 βημάτων και απευθύνεται σε εργοδότες και ανώτερα διοικητικά στελέχη/ προϊστάμενους (managers), με στόχο να τους βοηθήσει να ενσωματώσουν στην εταιρική στρατηγική για τη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, αποτελεσματικές πρακτικές για τη στήριξη των εργαζομένων με χρόνιες ασθένειες. Ο οδηγός με τίτλο **"Προαγωγή της υγιούς εργασίας για ανθρώπους με χρόνιες ασθένειες: Οδηγός Καλής Πρακτικής"** περιλαμβάνει, επίσης, στοιχεία επικοινωνίας με όλους τους ευρωπαϊκούς φορείς, οι οποίοι συμμετέχουν στο πρόγραμμα, χρήσιμες πηγές πληροφόρησης, καθώς και μία λίστα ελέγχου για τους τρόπους με τους οποίους μπορούν οι προϊστάμενοι να υποστηρίξουν την επιστροφή στην εργασία.

Κατεβάστε τον Οδηγό Καλής Πρακτικής στα ελληνικά

[http://www.neahygeia.gr/UserFiles/File/Good%20Practice%20Guide\\_PHWork\\_el.pdf](http://www.neahygeia.gr/UserFiles/File/Good%20Practice%20Guide_PHWork_el.pdf)



## European statistics on accidents at work (ESAW)

### Summary methodology

ISBN: 978-92-79-28419-9

ISSN: 1977-0375

DOI: 10.2785/40882, 2013

---

## NEW ETSC PIN REPORT

### Goods and passenger transport vehicles give reason for concern despite drop in deaths

[“Towards safer transport of goods and passengers in Europe”](#)



Στην Ευρωπαϊκή Ένωση 4.254 άνθρωποι σκοτώθηκαν από συγκρούσεις βαρέων οχημάτων, 3999 σε συγκρούσεις ελαφρών οχημάτων και 722 σε συγκρούσεις λεωφορείων και τουριστικών λεωφορείων και ο συνολικός αριθμός ανθρώπων που άφησαν την τελευταία τους πνοή στο δρόμο για το 2011 είναι 30,239.

Διαβάστε στα παρακάτω κείμενα την υιοθέτηση μιας νέας πολιτικής του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την οδική ασφάλεια και για την αντιμετώπιση αυτής της κρίσιμης κατάστασης.

[Read the press release](#)

[Download the full PIN Flash “Towards safer transport of goods and passengers in Europe”](#)

---

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ



May 21-22, 2013

[2nd International Conference and Exhibition on Occupational Health & Safety](#)

DoubleTree by Hilton Beijing

Beijing, China

Sponsor: OMICS Group Conferences

Contact:

Mukul Singh

Phone: (650) 268-9744

Email: [occupationalhealth2013@omiconline.com](mailto:occupationalhealth2013@omiconline.com)





**World Health Organization**



**8th Global Conference  
on Health Promotion  
HELSINKI 2013  
10-14 June, 2013**

**10-14 June 2013, Helsinki, Finland**

**8th Global Conference on Health Promotion 2013**

Organiser: The conference is co-organized by the World Health Organization (WHO) and the Ministry of Social Affairs and Health of Finland

E-mail: [healthpromotion@who.int](mailto:healthpromotion@who.int), Website: [www.stm.fi/healthpromotion2013](http://www.stm.fi/healthpromotion2013)



**June 24-27, 2013**

**American Society of Safety Engineers (ASSE) Safety 2013**

Las Vegas Convention Center, Las Vegas, NV

Sponsors: <http://www.safety2013.org/sponsors.php>

Contact: <http://www.asse.org/about/contact.php>



**National Fire Protection Association**

The authority on fire, electrical, and building safety

**June 10-13, 2013**

**National Fire Protection Association (NFPA) Conference & Expo**

McCormick Place Convention Center

Chicago, IL

Sponsors: [http://www.nfpa.org/itemDetail.asp?categoryID=1933&itemID=45509&URL=Training/](http://www.nfpa.org/itemDetail.asp?categoryID=1933&itemID=45509&URL=Training/Conferences/NFPA%20Conference%20&Expo/Event%20sponsors)

[Conferences/NFPA Conference & Expo/Event sponsors](http://www.nfpa.org/itemDetail.asp?categoryID=1933&itemID=45509&URL=Training/Conferences/NFPA%20Conference%20&Expo/Event%20sponsors)

Contact: [http://www.nfpa.org/itemDetail.asp?categoryID=142&itemID=17969&URL=About NFPA/Contact Us](http://www.nfpa.org/itemDetail.asp?categoryID=142&itemID=17969&URL=About%20NFPA/Contact%20Us)



## 5th International Conference on Whole Body Vibration Injuries

5-7 June 2013 - Academic Medical Center, Amsterdam, The Netherlands

### 5th International Conference on Whole Body Vibration Injuries

**Organized by:** Academic Medical Center, Coronel Institute of Occupational Health

**Supported by:** ICOH SC on Vibration and Noise

**Topics:** epidemiological studies on short- or long-term health effects of WBV exposure; experimental studies on human responses to WBV; motion sickness; modelling and analysis of whole body system dynamics; guidelines, standards and national policies or legislation on WBV; measurements of exposure to WBV; preventative measures; recognition or notification of WBV injuries as an occupational disease

#### Contact Information:

Address: Academic Medical Center, Coronel Institute of Occupational Health, PO Box 22700, 1100 DE Amsterdam, the Netherlands

Tel: +31 20 565333, Fax: +31 20 6977161, E-mail: [wbvconference@amc.uva.nl](mailto:wbvconference@amc.uva.nl)

Website: <http://www.wbvconference.com>



18-21 June 2013 - Utrecht, The Netherlands

### EPICOH 2.0.13: Improving the impact

**Organized by:** Utrecht University, The Netherlands

**Organized by SC:** EPICOH

**Topics:** As occupational health professionals we strive towards safe, healthy and stimulating work environments with the ultimate goal to decrease the burden of disease and injury due to existing and emerging occupational exposures. But what have we achieved; what is the impact of our work; and how could we achieve our goal more effectively? These are the central questions we would like to address at EPICOH 2.0.13!

#### Contact Information:

Address: Jenalaan 18D 3584 CK Utrecht The Netherlands

Tel: +31 30 253 9448

E-mail: [R.c.h.vermeulen@uu.nl](mailto:R.c.h.vermeulen@uu.nl)

Website: <http://www.epicoh2013.org>



**30 June - 4 July 2013, Seoul, Korea**

### **XIII International Congress of Toxicology (ICT 2013)**

**Organized by:** Korean Society of Toxicology (KSOT)/Korean Environmental Mutagen Society (KEMS), the International Union of Toxicology (IUTOX), and the Environmental OMICS (EOMICS).  
**Co-sponsored by ICOH SC:** Occupational Toxicology (SCOT). A special discount on the registration fee will be offered to ICOH members (\$ 450 for early registration or \$ 500 for late registration, instead of \$ 600 or \$ 750, respectively), providing they write their ICOH membership code under "Organization" when filling in the registration form.

**Topics:** *Conference Theme:* Transnational Toxicology: From Basic Science to Clinical and Environmental Outcomes. This conference encompasses novel approaches and technologies being used to properly assess the safety, toxicity, and risk for human health. The scientific program will consist of keynote/distinguished lectures, symposia, workshops, round table discussions, debate and poster sessions. This meeting will provide attendees with ample opportunities to exchange the ideas and to launch collaborations. Topics: • Biomonitoring for Occupational Health Risk Assessment • Translation Toxicology • Clinical Toxicology and Drug Poisoning • Global Chemical Safety and Risk Assessment • Radiation Toxicity and Human Safety • Toxicological Considerations in Worldwide Oil Spill • Integration of Toxicomics into Clinical and Environmental Issues • Food Safety and Nutrition • Transcription Factors and Toxicological Relevance • Signal Transduction in Toxicology • Steroid Metabolism • Carcinogenesis and Chemoprevention • Epigenetic Mechanisms • Drug Metabolizing Enzymes and Genetic Polymorphism • Molecular Inflammation and Diseases • Stem Cell Application in Toxicology • Cell Death Mechanisms • Noncoding RNA in Toxicology • Biomarkers for Target Organ Toxicity • Toxicokinetics • Alternatives to Animal Models in Toxicology • Neurotoxicity • Nanotechnology and Safety • New Insight Into Endocrine Disrupting Chemicals • Immunotoxicology • New Insights into Drug Abuse and Toxicity • Education in Toxicology and Chemical Safety • Toxicological Considerations for Herbal Medicines and Botanical Supplements • Development of Toxicity Testing • Effect of Climate Change on Human Health • Climate Change and Toxicology • Third-Hand Smoke

#### **Contact Information:**

Address : Haeoreum Bldg., 748-5 Yeoksam-dong, Gangnam-gu, Seoul, 135-925, Korea

Tel : +82-2-557-8422, Fax : +82-2-566-6087

E-mail : [ict@ict2013seoul.org](mailto:ict@ict2013seoul.org)

Website : <http://www.ict2013seoul.org>

## BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Υγεία και ασφάλεια στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

*Η παρακάτω βιβλιογραφία είναι ενδεικτική. Τα περισσότερα ντοκουμέντα είναι ψηφιακά και εκτός από την ηλεκτρονική τους διασύνδεση μπορείτε να τα βρείτε στη **BIBΛΙΟΘΗΚΗ του ΕΛΙΝΥΑΕ**.*

- **Ambient neighbourhood noise and children's mental health** / P. Lercher ...[et.al.], Occupational and environmental medicine, 2002, 59(6), σ. 380-386
- **An attribution model of teachers' occupational stress and job satisfaction in a large educational system** / John McCormick, Work and stress, 1997, 11(1), σ. 17-32
- **Burnout among physical education teachers in primary and secondary schools** / Nikolaos Tsigilis, Eleni Zournatzi, Athanasios Koustelios, International journal of humanities and social science, 2011, 1(7) (special issue), σ. 53-58  
[http://www.ijhssnet.com/journals/Vol.1\\_No.7\\_%5BSpecial\\_Issue\\_June\\_2011%5D/8.pdf](http://www.ijhssnet.com/journals/Vol.1_No.7_%5BSpecial_Issue_June_2011%5D/8.pdf)
- **Burnout in greek teachers : main findings and validity of the Maslach Burnout inventory** / Aristotle Kantas, Eleni Vassilaki, Work and stress 1997, 11(1), σ. 94-100
- **Burnout in teachers : shattered dreams of impeccable professional performance** / Isaac A. Friedman, Journal of clinical psychology (Special issue : Burnout), 2000, 56(5), σ. 595-606
- <http://curriculumstudies.pbworks.com/f/Burnout+in+Teachers+-+Isaac+Friedman.pdf>
- **Creating a safe and welcoming school = Δημιουργώντας ένα ασφαλές και φιλόξενο σχολείο**/ John E. Mayer ; International Academy of Education, International Bureau of Education, UNESCO ; Πέτρος Κλιάπης (μετ.)- Educational practices series ; 16.- Θεσσαλονίκη : [x.ε.], 2007.- 23 σ.  
[http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user\\_upload/archive/publications/EducationalPracticesSeriesPdf/prac16greek.pdf](http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/archive/publications/EducationalPracticesSeriesPdf/prac16greek.pdf)
- **Job satisfaction and burnout among Greek early educators : a comparison between public and private sector employees** / Nikolaos Tsigilis, Evridiki Zachopoulou, Vasileios Grammatikopoulos, Educational Research and review, 2006, 1(8), σ. 256-261
- **Lack of reciprocity among Dutch teachers : validation of reciprocity indices and their relation to stress and well-being** / Joan Van Horn, Wilmar Schaufeli, Toon Taris, Work and stress, 2001, 15(3), σ. 191-213
- **Noise exposure of music teachers** / Alberto Behar, ...[et.al.], Journal of occupational and environmental hygiene, 2004, 1(4), σ.243-247
- **Physical work load in physical education teachers**/ Christer Hogstedt, ...[et.al.], Applied ergonomics, 1999, 30(5), σ. 435-442
- **School health index : a self assessment and planning guide**/ Centers for Disease Control and Prevention (CDC).- Atlanta, Georgia : CDC, 2012.- 177 σ.



<http://www.cdc.gov/healthyyouth/shi/pdf/Elementary.pdf>

- **Teachers and trainers in vocational training**, 1/4, Germany, Spain, France and the United Kingdom / Pedro Cordova ...[κ.ά.] ; CEDEFOP.- Λουξεμβούργο: YEEEEK ; Berlin : CEDEFOP, 1995.- 190 σ. ISBN 92-827-4081-1 (3616)
- **Teachers and trainers in vocational training**, 2/4, Italy, Ireland, and Portugal / Africa Melis ...[κ.ά.] ; CEDEFOP.- Λουξεμβούργο : YEEEEK ; Berlin : CEDEFOP, 1995.- 139 σ. ISBN 92-827-5642-4 (3617)
- **Teachers and trainers in vocational education and training**, 3/4, Austria, Belgium, Greece, Luxemburg and the Netherlands / Peter Van Engelshoven ...[κ.ά.] ; CEDEFOP.- Λουξεμβούργο : YEEEEK ; Θεσσαλονίκη : CEDEFOP, 1997.- 225 σ. ISBN 92-828-0613-8 (3618)
- **Teachers and trainers in vocational education and training**, 4/4, Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden / Peter Van Engelshoven ...[κ.ά.] ; CEDEFOP.- Λουξεμβούργο : YEEEEK, 1997.- 215 σ. ISBN 92-828-2304-0 (3619)
- Αγωγή υγείας και περιβάλλοντος. Έκθεση και Προστασία από τις επικίνδυνες ουσίες. Το βιβλίο του εκπαιδευτικού / Αναστασία Δημητρίου.- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, 2001.- 96 σ. ISBN 960-7678-34-6  
[http://www.elinyae.gr/el/item\\_details.jsp?cat\\_id=33&item\\_id=1833](http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=33&item_id=1833)
- Αγωγή υγείας και περιβάλλοντος. Έκθεση και Προστασία από τις επικίνδυνες ουσίες. Το βιβλίο του μαθητή / Αναστασία Δημητρίου.- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, 2001.- 96 σ. ISBN 960-7678-35-4  
[http://www.elinyae.gr/el/item\\_details.jsp?cat\\_id=33&item\\_id=1832](http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=33&item_id=1832)
- **Από την αρχή με ασφάλεια** / Σπύρος Δοντάς, ...[κ.ά.].- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ ; Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας. Γενική Διεύθυνση Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας, c2006.- 34 σ. ISBN 960-7678-54-0  
[http://www.elinyae.gr/el/item\\_details.jsp?cat\\_id=33&item\\_id=6823](http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=33&item_id=6823)
- **Διαφορές στα επίπεδα επαγγελματικής εξουθένωσης, ασάφειας ρόλων και σύγκρουσης ρόλων, σε εκπαιδευτικούς φυσικής αγωγής** / Σταυρούλα Αμαραντίδου, Αθανάσιος Κουστέλιος, Διοίκηση αθλητισμού και αναψυχής, 6(2), σ. 20-33  
<http://www.jsrm.gr/files/amarantidou.pdf>
- **Η επαγγελματική εξουθένωση εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης** / Χρήστος Πατσάλης, Καλλιόπη Παπουτσάκη, Επιστημονικό Βήμα, 2010, (14), σ. 249-261  
[http://www.syllogosperiklis.gr/ep\\_bima/epistimoniko\\_bima\\_14/249-262.pdf](http://www.syllogosperiklis.gr/ep_bima/epistimoniko_bima_14/249-262.pdf)
- **Η επαγγελματική εξουθένωση και η σχέση της με το κοινωνικό άγχος στους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης** / Στέφανος Φ. Βασιλόπουλος, Hellenic journal of psychology, 2012, (9), σ.18-44
- **Επαγγελματική εξουθένωση σε εκπαιδευτικούς ειδικής και γενικής πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης** (9<sup>ο</sup> συνέδριο Παιδαγωγικής εταιρείας Κύπρου)/ Κ. Μ. Κόκκινος, Α. Δαβάζογλου, 10 σ.  
[http://www.pek.org.cy/Proceedings\\_2006/10.%20Kefalαιο%2010%20Ekpaideftiki%20erevna/10.5.%20K.M.%20Kokkinos%20&%20A.%20Davazoglou.pdf](http://www.pek.org.cy/Proceedings_2006/10.%20Kefalαιο%2010%20Ekpaideftiki%20erevna/10.5.%20K.M.%20Kokkinos%20&%20A.%20Davazoglou.pdf)

- **Επαγγελματική ικανοποίηση και επαγγελματική εξουθένωση στην εκπαίδευση** / Αθανάσιος Κουστέλιος, Ιωάννα Κουστέλιου, Ψυχολογία, 2001, 8(1), σ. 30-39
- **Εργασιακό στρες και εργασιακή ικανοποίηση των εκπαιδευτικών** / Ηλίας Μαρούδας <http://dipe.kor.sch.gr/index.php/arthra/295-ergasiako-stres-kai-ergasiaki-ikanopoiisi-ton-ekpaideftikon>
- **Θυματοποίηση στο σχολείο : ψυχοκοινωνικές συνέπειες στους μαθητές** / Σταύρος Κυριακίδης, Ψυχολογία, 2009, 16(1), σ. 77-98
- **Με ασφάλεια στο σχολείο και το σπίτι** / Κωνσταντίνα Ζορμπά, Στέφανος Κρομμύδας.- Αθήνα : ΕΛΙΝΥ-ΑΕ ; Τσιμέντα Χάλυψ Α.Ε., 2011.- 24 σ. ISBN 978-960-99880-0-1  
[http://www.elinyae.gr/el/item\\_details.jsp?cat\\_id=33&item\\_id=9003](http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=33&item_id=9003)
- **Παρουσίαση έρευνας : Δρομολογώντας το ασφαλές σχολείο** / Μαρία Π. Μπελογιάννη, Επιθεώρηση κοινωνικών ερευνών, 2009, 128 Α', σ. 175-200
- **Περισσότερη ασφάλεια στα σχολεία** / Ι. Στ. Παπαδόπουλος.- Αθήνα : TITAN, c2005.- 180 σ. ISBN 960-88-7330-4
- **Το στρες των εκπαιδευτικών και οι παράγοντες που συμβάλλουν στην επαγγελματική εξουθένωση** / Βασιλική Σ. Παππά, Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών θεμάτων, 2006, (11), σ.135-142  
<http://www.pi-schools.gr/download/publications/epitheorisi/teyxos11/fl4.pdf>
- **Το Σύνδρομο Επαγγελματικής Εξουθένωσης σε Εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας Γενικής & Ειδικής Αγωγής** /Ε. Κολιάδης, ...[κ.ά.]  
[https://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache: bI\\_Vrqx7BwJ:positiveemotions.gr/library\\_files/K/Koliadis\\_Mylonas\\_Syndrome\\_2002.doc+&hl=el&gl=gr&pid=bl&srcid=ADGEESiAfyni1EmU24-32cEfCd9hVuYOuTRSc6M5ZqUMLsUPsPjbn0ApxrWgw0uSxBMH6K9j3g5q8S-nR8oWJW2W5NcTWEIEdw1MlawO3uaAPoR573nwmPiZ55UuB8lykQ99bJMpxM9&sig=AHIEtbRfVB4CooU4doqaCKW-6db2nNNz3A](https://docs.google.com/viewer?a=v&q=cache: bI_Vrqx7BwJ:positiveemotions.gr/library_files/K/Koliadis_Mylonas_Syndrome_2002.doc+&hl=el&gl=gr&pid=bl&srcid=ADGEESiAfyni1EmU24-32cEfCd9hVuYOuTRSc6M5ZqUMLsUPsPjbn0ApxrWgw0uSxBMH6K9j3g5q8S-nR8oWJW2W5NcTWEIEdw1MlawO3uaAPoR573nwmPiZ55UuB8lykQ99bJMpxM9&sig=AHIEtbRfVB4CooU4doqaCKW-6db2nNNz3A)
- **Υγεία και ασφάλεια στο σχολικό περιβάλλον** / Α. Αξιοτάκης, Φ. Βουζάβαλη  
<http://gree-v-ath.att.sch.gr/eisigeiseis/vouzavali.pdf>

## ΙΣΤΟΡΙΚΟ e-ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ



### Industrial Life Photograph Collection

*Βιβλιοδετικές εργασίες από γυναίκες, σε εκδοτικό οίκο στην Αμερική το 1929*

American Book Co, 1929



Woman binding pages

**ΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ  
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ  
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ  
ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)**

Λιοσίων 143 & Θειρσίου 6  
104 45  
ΑΘΗΝΑ

Τηλ.: 210 8 200 100  
Fax: 210 8 200 222  
Email: info@elinyae.gr

**http://  
www.elinyae.gr**



ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ  
ΥΓΙΕΙΝΗΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ  
ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

## **ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

### **Εκδότης**

Θ.Κ. Κωνσταντινίδης

### **Συντακτική Επιτροπή**

Λ. Αδαμάκης, Μ. Αναλυτής, Β. Δρακόπουλος, Φ. Θωμαδάκη, Κ. Καψάλη

### **Συλλογή και επιμέλεια υλικού**

Φ. Θωμαδάκη, Κ. Καψάλη

### **Τεχνική επεξεργασία & επιμέλεια έκδοσης**

Ε. Ζαρέντη, Α. Λεχουρίτης